

30. 9. 2015

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Výhody a nevýhody podílu na společnosti s ručením omezeným ve formě kmenového listu

Jednou z mnoha novinek, které do českého právního řádu byly vneseny účinností zákona č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) (dále jen „ZOK“), je oprávnění společnosti s ručením omezeným vydat účastnický cenný papír zákonem nazývaný kmenový list, který může být vydán jednotlivě pro určitý podíl nebo také jako hromadný cenný papír. Možnost vydání kmenového listu musí být zakotvena v zakladatelském dokumentu společnosti s ručením omezeným.[1]

V případě společnosti s ručením omezeným, která byla založena před účinností ZOK, může být oprávnění k vydání kmenového listu do společenské smlouvy či zakladatelské listiny začleněno až po jejím podřízení se ZOKu v souladu s jeho ustanovením § 777 odst. 5 (tzv. Opt-in). Skutečnost, zda je k podílu vydán kmenový list, je pak patrná přímo z obchodního rejstříku.

Dle aktuálně platné a účinné právní úpravy může být tedy podíl na společnosti s ručením omezeným vyjádřen cenným papírem. Důsledky vyjádření podílu společníků ve formě kmenového listu namísto klasického podílu, jsou zejména v mechanismu převodu podílu. Specifika spjatá s podílem představovaným kmenovým listem mají nejen pozitivní, ale i negativní stránku. Důležité je zmínit, že kmenový list může být vydán pouze k podílu, jehož převoditelnost je absolutně neomezená.[2] Kmenový list je tedy vyloučen pro případy, kdy společenská smlouva např. předpokládá pro převod podílu souhlas valné hromady. Není však vyloučeno, aby zakladatelský dokument společnosti s ručením omezením stanovil přípustnost různých druhů podílů, z nichž pouze některé jsou volně převoditelné a lze k nim vydat kmenové listy. Kmenový list je ze zákona cenným papírem na řad. K jeho převodu je tedy nezbytný rubopis a smlouva. Účinky převodu pak nastávají k okamžiku jeho předání.[3] V praxi bude běžně takováto smlouva uzavírána ústně. Významnou výhodou převodu podílu představovaného kmenovým listem je neexistence písemné smlouvy o převodu podílu. Tato skutečnost nabízí výrazně lepší postavení účastníkům převodu, stávajícího a budoucího vlastníka podílu, neboť je velmi posílena diskrétnost podmínek převodu. Zákon č. [304/2012](#) Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, totiž stanoví povinnost založení smlouvy o převodu podílu do sbírky listin, která se tak stává pro veřejnost volně přístupnou. Větší míra diskrétnosti ohledně převodních podmínek může být v určitých případech výhodná i pro samotnou společnost, o jejíž podíl se jedná. Pro třetí osoby, které mají zájem o informace o převodních podmínkách, např. o kupní ceně, je tak převod podílu dle podmínek převodu cenných papírů nežádoucím.

Další výhodou převodu podílu na společnosti s ručením omezeným představovaným kmenovým listem ocení především zahraniční (stávající či budoucí) společníci. Dle zákona musí být totiž podpisy ve smlouvě o převodu podílu úředně ověřeny. V případě úředního ověření podpisu v zahraničí je často nezbytné vedle samotného úředního ověření podpisu kompetentní osobou ještě další osvědčení, na základě kterého Česká republika úřední ověření podpisu zahraničního subjektu uzná. V závislosti na místě podpisu je tak nutné osvědčení ve formě tzv. superlegalizace nebo apostilační doložky dle Haagské Úmluvy o apostilaci. Pouze v případě existence bilaterální smlouvy mezi dotčenými státy není třeba žádného speciálního osvědčení (např. Rakousko - Česká republika). Superlegalizace či apostilační doložka představují nejen administrativní, ale také finanční zátěž. V některých zemích je jejich získání také časově náročné, což může být ve významných přeshraničních transakcích, kde hraje čas důležitou roli, problematické. Jelikož zákon č. [191/1950 Sb.](#), zákon směnečný a šekový, ve znění pozdějších předpisů, dle kterého se řídí také rubopisy na kmenových listech, nevyžaduje pro podpis na rubopisu úřední ověření, je převod kmenových listů od těchto komplikací oprostěn.

O převodu podílu představovaného kmenovým listem se společnost dozví zpravidla až v okamžiku, kdy je tato skutečnost oznámena společnosti společně s předložením rubopisu na kmenovém listu a převod se tak stává vůči společnosti účinným.[4] Je pak povinností jednatelů, aby takovou změnu zaznamenali v seznamu společníků a mohli tak řádně svolávat valnou hromadu.

Skutečnost, zda se jedná o klasický podíl či o podíl představovaný kmenovým listem, má také podstatný vliv na případné zastavení podílu. Zástavní právo k podílu bez kmenového listu vzniká dle zákona[5] až zápisem do obchodního rejstříku. Jedná se tedy o konstitutivní zápis. Tomuto zápisu předchází podání návrhu na zápis změn do obchodního rejstříku, se kterým je přirozeně spojen soudní poplatek a také je třeba počítat s několikanásobným zdržením. V případě kmenového listu jako cenného papíru zástavní právo vzniká zástavním rubopisem a současným předáním cenného papíru. V tomto případě není nutný zápis do obchodního rejstříku a není tedy třeba zahajovat soudní rejstříkové řízení.

Kmenové listy nelze vydat jako zaknihované cenné papíry, avšak není vyloučena jejich imobilizace. Nelze je také veřejně nabízet či přijímat k obchodování na evropském regulovaném trhu ani na jiném veřejném trhu.[6]

Závěr

Ze shora uvedeného vyplývá, že vydání kmenových listů představující podíl společníka na společnosti s ručením omezeným přináší mnoho výhod nejenom pro samotnou společnost, ale také pro stávající či budoucí společníky. Výhody jsou především ekonomického charakteru, ale spočívají také v administrativních úlevách. Nevýhody dopadají zejména na třetí osoby ohledně jejich informovanosti. Obecně je vždy nutné vhodnost či nevhodnost vydání kmenových listů posoudit dle individuálního charakteru a specifických potřeb společnosti.

Sandra Králíková

[Schaffer & Partner Legal, s.r.o., advokátní kancelář](#)

Gallery Myšák
Vodičkova 710/31
110 00 Praha 1

Tel.: +420 221 506 300

Fax: +420 221 506 301

e-mail: info@schaffer-partner.cz

[1] § 137 zákona č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)

[2] § 137 zákona č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)

[3] § 1103 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník

[4] Richard Gürlich: Společnost s ručením omezením – druhy podílů a kmenové listy, [Novinky z rekodifikace - advokátní kancelář GÜRLICH & Co. 11/2014, s. 1]

[5] § 1322 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník

[6] § 137 zákona č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)